

GRÉMIUM ŠKOLSKÝCH ORGANIZÁCIÍ

Vážený pán minister

Tomáš DRUCKER

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR
Stromová 1
813 30 Bratislava
kami@minedu.sk

12. marec 2024

Vec: Urgentná žiadosť k revízii a nastaveniu transparentného systému sledovania a zapracovania zmien Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania na roky 2024-2026 a príslušných dokumentov po verejnej konzultácii (11. 3. 2024)

Vážený pán minister,

vítame a vážime si prístup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mládeže SR (MŠVVaM SR), ktoré sa rozhodlo nastavovať zmeny vo vzdelávaní a školstve v spolupráci so širokým spektrom expertov vo vzdelávaní v súlade s princípmi otvoreného vládnutia (*Open Government Partnership*), ku ktorému sa hlásia Vlády SR kontinuálne od roku 2012¹.

Po Vašom nástupe na ministerský post sme Vás upozornili na urgentné priority, ktorým dominovala chýbajúca *“Stratégia vzdelávania a školstva do roku 2030 prepájajúca parciálne strategické dokumenty pre deti, školstvo a vzdelávanie (Plán obnovy a odolnosti SR, Program Slovensko 2023-2027, Národná stratégia na ochranu detí pred násilím (MPSVaR SR) a pod.)... “* a tiež, že v tejto oblasti ako prioritu vnímame: *“Rozpracovanie dlhodobej stratégie výchovy a vzdelávania, ktorá flexibilnejšie reaguje na dynamiku spoločnosti, viac sa prispôsobuje potrebám mladého človeka a garantuje zmysluplnú inklúziu a vyššiu kvalitu vzdelávania.”*²

K téme sa vraciame v čase, keď od nás Európska únia do 31. marca 2024 vyžaduje splnenie míľníka v rámci plnenia procesov Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania a jeho Implementačného plánu,³ ktorý MŠVVaM SR pre verejnosť ohraničilo zverejnením výzvy 22. 2. 2024, zberom a vyhodnotením pripomienok s následnou verejnou konzultáciou 11. 3. 2024. Odborná verejnosť bola vyzvaná k pripomienkovaniu Návrhu Implementačného plánu Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania

¹ Slovensko v Iniciatíve pre otvorené vládnutie. Dostupné na: https://www.minv.sk/?ros_ogp

² List G7 odoslaný mailom na kami@minedu.sk (27. 10. 2023)

³ Program Slovensko 2021-2027 /4.3. Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch / ESO 4.5, 4.6., 4.7, RSO 4.2) - In: Informácia o aktuálnom stave a procese plnenia základných podmienok za rok 2023 (UV-5594/2024, Vláda SR 31. 1. 2024). Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/29233/1>

GRÉMIUM ŠKOLSKÝCH ORGANIZÁCIÍ

Grémium školských organizácií (G7) je neformálne zoskupenie 7 najväčších profesijných organizácií regionálneho školstva, ktoré s dlhoročnou expertízou zastupujú záujmy štátnych aj neštátnych materských, základných a stredných škôl, ako aj základných umeleckých škôl a školských zariadení: Asociácia evanjelických škôl Slovenska, Asociácia riaditeľov štátnych gymnázií, Asociácia súkromných škôl a školských zariadení, Asociácia stredných odborných škôl Slovenska, Zväz školských asociácií a združení SR, Združenie katolíckych škôl Slovenska, Združenie základných škôl Slovenska

na roky 2024-2026 (IP NPRVV) **bez toho, aby mala k dispozícii vyhodnotenie predchádzajúcich dokumentov⁴ na podklade relevantných dát.⁵**

Tento postup nie je v súlade s Návrhom Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií záväzným pre členov vlády⁶ a **ani v súlade s dvojzložkovým systémom monitorovania a hodnotenia zadanom v NPRVV 2022**, kde sa uvádza, že jeho externá časť pozostáva aj z *“priebežného monitorovania napĺňania IP NPRVV vykonávaného IVP spolu s gestormi strategických cieľov spolu so zástupcami školských, pedagogických príp. iných strešných organizácií z oblasti školstva, ktorým je prezentovaná odpočtovacia tabuľka IP NPRVV spolu s informáciou o aktuálnom procese realizácie jednotlivých krokov. Výsledky takéhoto priebežného monitorovania obsahujúce návrhy na zmeny v NPRVV a IP NPRVV je možné predložiť Riadiacemu výboru. Stretnutia za účelom priebežného monitorovania sú zvolávané IVP najmenej raz ročne spravidla pred vypracovaním Hodnotenia plnenia IP NPRVV.”⁷*

Stotožňujeme sa s názorom Európskej komisie, ktorý na verejnej konzultácii komunikovala Veronika Paľková a Lenka Kolejáková⁸, že pre potreby splnenia našej podmienky voči Európskej komisii treba vypracovať a pripomenkovať iný kľúčový dokument (metodológia), ktorý popíše, nastaví a zavedie funkcionality monitorovania procesov pri tvorbe zmien. Chceme, aby sa v tomto náročnom období celospoločenských výziev efektívne využil potenciál všetkých odborníkov v školstve a vzdelávaní. **Zároveň sme presvedčení, že NPRVV ako kľúčový dokument zastrešujúci všetky zmeny v školstve a vo vzdelávaní a jeho IP by mali byť**

⁴ **Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania (NPRVV), 2018 schválený Vládou SR 27. júna 2018.** Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23025/1> alebo <https://www.minedu.sk/data/att/13288.pdf>. Dokument určil smerovanie slovenského školstva na nasledujúcich desať rokov (2018 - 2027). Jeho súčasťou je **Implementačný plán NPRVV** - <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=A90C28E51ABD4542BE8BDA2665F8E54A-E7E3AD66D37596F20ABAA7AA138274AA> Opatrenia NPRVV sú rozpracované “do implementačného plánu, ktorý pozostáva z piatich dvojročných na seba nadväzujúcich akčných plánov. **Prvý akčný plán na obdobie 2018-2019 a druhý akčný plán na obdobie 2020-2021** obsahujú aj opatrenia zahrnuté v programovom vyhlásení vlády.” (Zdroj: <https://www.minedu.sk/narodny-program-rozvoja-vychovy-a-vzdelavania/>). Poznámka: Akčné plány nie sú na stránke [minedu.sk](https://www.minedu.sk) jednoducho prelinkované / dohľadateľné a odpočítané..

⁵ **Plán implementácie (vykonávací dokument) je** “dokument nadväzujúci na stratégiu, ktorý definuje predovšetkým postupy, aktivity, organizačnú štruktúru, harmonogram a rozpočet realizácie opatrení a plnenia cieľov stanovených v stratégii,” In: Návrh Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií, ktorý schválila Vláda SR 26. 4. 2017 uznesením č. 197/2017, str. 22. Dostupné na: <https://mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2023/09/Metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii.pdf>

⁶ **Návrh Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií**, ktorý schválila Vláda SR 26. 4. 2017 uznesením č. 197/2017. Dostupné na: <https://mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2023/09/Metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii.pdf>

⁷ **NPRVV**, november 2022, str. 25. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/24904.pdf>

⁸ **Veronika Paľková (MŠVVaM SR) a Lenka Kolejáková (MIRRI) na verejnej konzultácii 11. 3. 2024:** Európska komisia - nebude posudzovať obsah tohto IP NPRVV, ten si máme doladiť. Základom nesplnenej podmienky je, či máme jasno vo funkcionalite monitorovania - v akých časových rámcoch sa monitorovanie/hodnotenie robí, aké subjekty sú doň zapojené, metodika aktualizácie a jej vykonávanie, čo sa bude hodnotiť, periódy, metódy hodnotenia... (*parafrázovanie*)

živými dokumentmi, ktoré sú priebežne vyhodnocované, pripomienkované a adekvátne upravované. Preto Vás žiadame o transparentné nastavenie procesov, obsahu i formy revízie a nastavovania zmien v stratégii vzdelávania, a to konkrétne o:

1. **vypracovanie manuálu procesov pre Európsku komisiu** - návrh zabezpečenia funkcionality monitorovania a revidovania NPRVV a IP NPRVV vychádzajúci z definovaného spôsobu interného a externého monitorovania v NPRVV 2022. Zároveň o jeho operatívne zverejnenie k pripomienkovaniu kľúčovým aktérom tak, aby bola splnená úloha do 31. 3. 2024⁹. Po jeho schválení sprístupnenie verejnosti.
2. **transparentné zverejnenie NPRVV a súvisiacich dokumentov** (implementačné a akčné plány a ich odpočty) **na jednom mieste** (napr. odpočet realizovaný IVP, Program zmien MŠVVaM SR)¹⁰;
3. **vypracovanie a zverejnenie metodológie harmonogramu opráv procesných pochybení z minulosti** tak, aby bol na ich základe do konca roka 2024 revidovaný NPRVV, ktorý zodpovedá realite platných záväzných dokumentov (efektívne interné i verejné odpočtovanie, zapracovanie medzičasom vzniknutých dokumentov, ako aj následné revízie a zmeny). **Následne spustenie procesu revidovania IP NPRVV 2024-2026**;¹¹
4. **prepojenie úloh aktualizovaného NPRVV 2024 na projektové skupiny MŠVVaM SR** a zverejnenie dokumentu;
5. **zverejnenie zoznamu cieľov, projektových skupín MŠVVaM SR a ich aktualizovaný zoznam externých partnerov** (rozšírený v zmysle komunikácie na verejnej konzultácii 11.3.2024);
6. **zabezpečenie online komunikačného rozhrania na participatívny a transparentný proces priebežného zberu**, zverejnenia a vyhodnotenia pripomienok/návrhov NPRVV a IP NPRVV projektovým skupinám (priebežné podávanie podnetov a ich vybavenia v "živom dokumente",¹² ktorý bude pri revízii užitočnou pomôckou a stransparentní celý proces).

⁹ **Návrh dokumentu by mal byť predložený aj Kurikulárnej rade ako kľúčovému poradnému orgánu ministra školstva.** Kurikulárna rada je odborným, iniciačným a poradným orgánom ministra v kľúčových oblastiach výchovy a vzdelávania a jej úlohou je napomáhať kontinuite, systematickosti, participatívosti procesov zmien a rozvoja v rezorte školstva, čo jej vyplýva priamo zo štatútu: "...vyjadruje sa a spolupracuje pri tvorbe výziev a implementačných plánov strategických projektov..." Zdroj: Štatút Kurikulárnej rady. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/27607.pdf>

¹⁰ **Odpočet realizovaný IVP** - jeho existencia komunikovaná na verejnej konzultácii 11. 3. 2024

Program zmien MŠVVaM SR - komunikovaný na verejnej konzultácii 11. 3. 2024, ako aj u úvode IP NPRVV na roky 2024-2026. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/28780.pdf>

¹¹ Na verejné odpočtovanie sa dajú **efektívne využiť aj online nástroje** (napr. Iniciatíva za otvorené vládnutie - <https://trello.com/b/PBgBF6P/ak%C4%8Dn%C3%BD-pl%C3%A1n-iniciat%C3%ADvy-pre-otvoren%C3%A9-vl%C3%A1dnutie-2017-2019-ogp-2017-2019>)

¹² Príkladom môže byť **verejný pripomienkovanie materiálu Učiace sa Slovensko**, printscreen dostupný na: <https://www.minedu.sk/pripomienky-k-dokumentu-uciace-sa-slovensko-su-zverejnene-aj-v-prehľadnom-dokumente/>

Vážený pán minister,

Uvedomujeme si, že súčasné vedenie ministerstva zdedilo problém, ktorý sa transparentne systémovo a systematicky neriešil od roku 2019 (zverejnenie prvého odpočtu dokumentov, revízia a doplnenie a zakomponovanie ďalších strategických materiálov na úrovni ministerstva i Vlády SR, ako aj ďalších orgánov štátnej správy).

NPRVV z júna 2018 je dlhodobá stratégia na úrovni záväzku vlády SR. Definuje smerovanie verejných politík v oblasti školstva a vzdelávania do roku 2027, zatiaľ čo NPRVV z novembra 2022 je jeho čiastkovou rezortnou podmnožinou zameranou hlavne na plnenie úloh Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2022. V súčasnosti navrhnutý Implementačný plán NPRVV sa odvoláva na Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2023-2027 bez toho, aby sa upravil jeho "materský dokument", o ktorom nevieme, do akej miery nadväzuje na vládny NPRVV prijatý uznesením. Natíska sa otázka, ako potom bude MŠVVaM SR v roku 2027 kvalitne odpočtovať uznesením prijatý NPRVV? Ako v "polčase" plnenia stratégie vieme, že ideme správnym smerom?

Veríme, že poučenie sa z chýb v minulosti, obsahové dopracovanie a opravy v kvalitne nastavenom procese súčasnej fázy NPRVV môžu byť východiskom pre revidovania cieľov a postupnú prípravu tvorby stratégie od roku 2027.

Nezahodíme šancu, ktorú teraz máme!

S úctou

- **PhDr. Marián Damankoš, PhD.**, prezident Asociácie evanjelických škôl Slovenska, riaditel@esspo.sk
- **RNDr. Jozef Škorupa**, prezident Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií, arsgsr@gmail.com
- **Mgr. art. Eva Ohradňanová, ArtD.**, prezidentka Asociácie súkromných škôl a školských zariadení, statutar@sukromneskoly.sk
- **Ing. Felix Dömény**, prezident Asociácie stredných odborných škôl Slovenska, felix.domeny@fajnorka.sk
- **RNDr. Pavel Sadloň**, prezident Zväzu školských asociácií a združení SR, pavel.sadlon@gymis.sk
- **Mgr. Daniel Masarovič**, riaditeľ Združenia katolíckych škôl Slovenska, riaditel@zkss.sk
- **Mgr. Eva Horníková**, prezidentka Združenia základných škôl Slovenska, eva.hornikova@zskarlova61.sk